

Primljeno: 23.6.2022.
Prihvaćeno: 30.8.2022.
DOI: 10.36506/av.65.1

Nenad Bukvić

Hrvatski državni arhiv
Zagreb, Hrvatska
nbukvic@arhiv.hr

E-SAVJETOVANJA O PROPISIMA I PLANSKIM DOKUMENTIMA O JAVNOJ ARHIVSKOJ SLUŽBI U HRVATSKOJ: ANALIZA KOMENTARA

UDK: 930.25(497.5)(094.5)
659.44:930.25

Izvorni znanstveni rad

U članku su prezentirani rezultati istraživanja o strukturi komentara sudionika e-savjetovanja o arhivskim propisima i planskim dokumentima u Hrvatskoj. Podatci su prikupljeni metodom kvantitativne analize sadržaja pojedinačnih izvješća o provedenim savjetovanjima od 2017. do 2020. godine dostupnih na portalu e-Savjetovanja i popratnih dokumenata. Nakon uvida i opisa metodologije istraživanja, prezentirani su rezultati istraživanja te se o njima raspravlja. U obliku tabličnih i grafičkih prikaza prezentirani su podatci o statusu komentara (prihvaćeno, djelomično prihvaćeno, neprihvaćeno, primljeno na znanje, neodgovoren) po pojedinom e-savjetovanju, te prema dvjema skupinama sudionika: stručna arhivska zajednica i ostala zainteresirana javnost (prema broju i u postotku). Prihvaćeni i djelomično prihvaćeni komentari analizirani su i sadržajno te pritom razvrstani u dvije osnovne kategorije: tehnički i stručni komentari. S jedne strane, rezultati takve analize mogu se tumačiti kao pokazatelj stupnja kompetentnosti sudionika e-savjetovanja. S druge strane, može ih se smatrati važnim čimbenikom u objašnjavanju ishoda e-savjetovanja, tj. sklonosti zakonodavca da (ne)uvaži zaprimljene prijedloge.

Ključne riječi: arhivsko zakonodavstvo; arhivski propisi; arhivska služba; arhivi; kulturne djelatnosti; kulturna politika; javnost; savjetovanje s javnošću; e-savjetovanje; Ministarstvo kulture i medija

1. Uvod

U *Arhivskom vjesniku* iz 2021. godine objavljeni su rezultati istraživanja o sudionicima savjetovanja s javnošću (e-savjetovanja) o propisima i planskim dokumentima kojima se uređuju organizacija i obavljanje javne arhivske službe u Hrvatskoj. Tu temu bilo je moguće cijelovito obraditi jer su u razdoblju od 2017. do 2020. godine, putem središnjega mrežnoga portala provedena e-savjetovanja o osam takvih akata. Uz novi pravilnik o evidencijama u arhivima koji je u postupku donošenja, to čini cijeloviti normativni i planski okvir javne arhivske službe.¹

Na temelju relevantne literature i propisa, kao kontekst za razumijevanje rezultata istraživanja, u tom su članku opširno opisana pravila za provedbu savjetovanja s javnošću u Hrvatskoj te okolnosti donošenja konkretnih arhivskih propisa i planskih dokumenata o kojima je provedeno e-savjetovanje (dva zakona, pet pravilnika i jedan nacionalni plan razvoja). Između ostaloga, rezultati toga istraživanja pokazali su relativno slabu zainteresiranost za normativnu infrastrukturu javne arhivske službe od strane šire javnosti, ali i same stručne arhivske zajednice (administrativni i stručni djelatnici u arhivima, državni arhivi i strukovna arhivistička udruženja). Slabi odaziv stavljen je u kontekst utjecaja dosad održanih e-savjetovanja na oblikovanje konačnih prijedloga akata, između ostaloga i u smislu razine prihvaćenosti podnesenih prijedloga (komentara).²

Rezultati analize toga segmenta, tj. statusa kojim su komentari označeni nakon provedenoga e-savjetovanja, prezentirani su u ovom članku. Time se nastoji potaknuti znanstveni interes za daljnja istraživanja te teme, posebno u sklopu AKM zajednice (arhivi, knjižnice, muzeji). Između ostaloga, to bi

¹ Ministarstvo kulture i medija izradilo je prijedlog Pravilnika o evidencijama u arhivima i o njemu provedeo e-savjetovanje u trajanju od trideset dana (od 4. srpnja do 4. kolovoza 2022. godine). Na e-savjetovanje pristiglo je ukupno 37 komentara. Sve ih je podnijelo Hrvatsko arhivističko društvo. Analizu statusa tih komentara nije bilo moguće uvrstiti u ovaj članak jer izvješće o tom e-savjetovanju još nije objavljeno (planirani rok objave izvješća je do 4. listopada 2022. godine). Također, u svrhu usklađenja Zakona o arhivskom gradivu i arhivima sa Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (NN 57/2022 i 88/2022) na način da se propisani iznosi novčanik kazni za počititelje prekršaja odrede u eurima, Ministarstvo kulture i medija izradilo je i u razdoblju od 11. do 23. kolovoza 2022. godine provedeo e-savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama Zakona o arhivskom gradivu i arhivima. Na e-savjetovanju je sudjelovala samo Hrvatska obrtnička komora (HOK) s jednim komentarom. Objava izvješća o tom e-savjetovanju očekuje se do 25. listopada 2022. godine. Usp. "Javno savjetovanje o Pravilniku o evidencijama u arhivima," *e-Savjetovanja*, pristupljeno 30. kolovoza 2022., <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=21066>; "Javno savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama Zakona o arhivskom gradivu i arhivima, s nacrtom konačnog prijedloga zakona," *e-Savjetovanja*, pristupljeno 30. kolovoza 2022. <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/MainScreen?entityId=21597>.

² Vidjeti opširnije: Nenad Bukvić, "E-savjetovanja o propisima i planskim dokumentima o javnoj arhivskoj službi u Hrvatskoj: analiza sudionika," *Arhivski vjesnik* 64 (2021): str. 13-38.

omogućilo usporedbu obilježja i učinaka savjetovanja s javnošću u donošenju propisa i drugih akata kojima se uređuju organizacija i djelovanje tih srodnih kulturno-povijesnih ustanova. Kao dobar iskorak u tom smjeru može se navesti primjer članka Maje Šojat-Bikić i Borisa Mašića u kojem daju osvrt na e-savjetovanje o prijedlogu pravilnika o stručnim muzejskim zvanjima i drugim zvanjima u muzejskoj djelatnosti iz 2019. godine te recentno objavljeni članak Gordana Struića o ulozi knjižnica u postupku savjetovanja s javnošću.³

2. Metodologija istraživanja

Podatci predstavljeni u ovom radu prikupljeni su metodom kvantitativne analize sadržaja pojedinačnih izvješća o provedenim savjetovanjima od 2017. do 2020. godine dostupnih na središnjem mrežnom portalu *e-Savjetovanja*. Broj komentara i status prihvaćenosti utvrđeni su pregledom rubrika Komentar, Status odgovora i Odgovor u izvješćima o provedenim e-savjetovanjima.

Status komentara sudionika u izvješćima može biti naveden kao: "prihvaćeno", "djelomično prihvaćeno", "neprihvaćeno" ili "primljeno na znanje".⁴ U ovom istraživanju, prihvaćenost komentara odnosi se na broj i postotak komentara sudionika koji su od strane mjerodavnoga Ministarstva kulture (od srpnja 2020. Ministarstvo kulture i medija) nakon provedenoga e-savjetovanja označeni statusom "prihvaćeno" ili "djelomično prihvaćeno".

Kao zasebna kategorija u analizu je uvršten i status "neodgovoreno" jer je o prijedlogu Pravilnika o korištenju arhivskog gradiva iz 2017. godine izvješće o provedenom savjetovanju objavljeno bez analize dostavljenih prijedloga i s obrazloženjem da se je od donošenja akta odustalo "iz objektivnih razloga" (donošenje novoga, cjelovitoga arhivskoga zakona po čijem će se donošenju izraditi i novi pravilnik o korištenju gradiva).

U obliku tabličnih i grafičkih prikaza prezentirani su podaci o statusu komentara po pojedinom e-savjetovanju te prema dvjema skupinama sudionika: stručna arhivska zajednica i ostala zainteresirana javnost (prema broju i u postotku).

Prihvaćeni i djelomično prihvaćeni komentari analizirani su i sadržajno te pritom razvrstani u dvije osnovne kategorije: tehnički i stručni komentari. Prva kategorija obuhvaća komentare u vezi s pravopisnim i gramatičkim pogreškama,

³ Maja Šojat-Bikić i Boris Mašić, "Producija i komunikacija muzealnog znanja: referentni okvir za definiranje zvanja u muzejskoj struci," *Informatica museologica* 50 (2019): str. 29-36; Gordan Struić, "Uloga knjižnica u postupku savjetovanja s javnošću pri donošenju zakona, drugih propisa i akata," *Knjižničar/Knjižničarka: e-časopis Knjižničarskog društva Rijeka* 12 (2021): str. 31-57.

⁴ Usp. Petra Đurman, "Savjetovanje s javnošću u pripremi propisa u Hrvatskoj," *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu* 70, br. 2-3 (2020): str. 431.

nomoteknikom (npr. označavanje podstavaka u člancima), dodavanjem ili brisanjem riječi, odnosno preoblikovanjem pojedinih rečenica ili članaka, pri čemu se njihov osnovni sadržaj (odredba stavka ili članka propisa) bitno ne mijenja. Druga kategorija obuhvaća komentare kojima se izražava mišljenje i daje prijedlog za promjenu sadržaja stručne materije koju bi trebalo obuhvatiti budućim aktom (izmjene i dopune predloženih ili dodavanje novih odredbi u obliku zasebnih stavaka ili članaka). S jedne strane, rezultati takve analize mogu se tumačiti kao pokazatelj stupnja kompetentnosti sudionika e-savjetovanja. S druge strane, može ih se smatrati važnim čimbenikom u objašnjavanju ishoda e-savjetovanja, tj. sklonosti zakonodavca da (ne)uvaži zaprimljene prijedloge.⁵

3. Rezultati istraživanja i rasprava

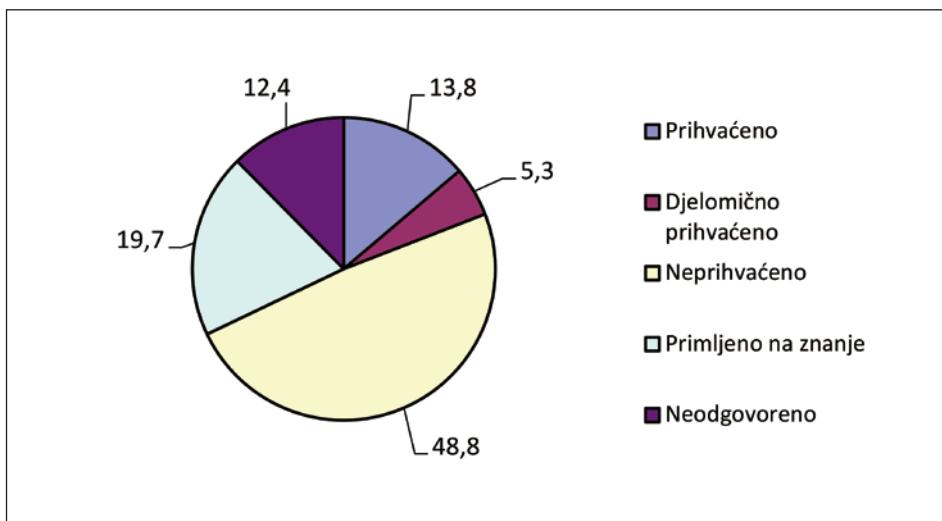
Na analizirana e-savjetovanja o osam arhivskih propisa i drugih akata pristiglo je ukupno 412 komentara. Prihvaćeno ih je 57, djelomično prihvaćeno 22, neprihvaćeno 201, primljeno na znanje 81, a na 51 komentar nije odgovoren. Prema tomu, u potpunosti ili djelomično je prihvaćeno 79 komentara ili 19,1%. Strukturu komentara u postotcima, gledano agregatno za svih osam e-savjetovanja, pokazuje *Grafikon 1*. Detaljni podatci o strukturi pristiglih komentara prema broju i u postotku po pojedinom e-savjetovanju navedeni su u *Tablici 1*.⁶

⁵ Usp. Petra Đurman, "Društvena okolina upravnih organizacija – analiza sudionika e-savjetovanja u Hrvatskoj," *Hrvatska i komparativna javna uprava* 21, br. 1 (2021): str. 69 i 74.

⁶ "Izvješće o provedenom savjetovanju – Nacrt prijedloga Zakona o arhivskom gradivu i arhivima," *e-Savjetovanja*, pristupljeno 14. lipnja 2022., <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=5123>; "Izvješće o provedenom savjetovanju – Savjetovanje o Pravilniku o korištenju arhivskoga gradiva," *e-Savjetovanja*, pristupljeno 14. lipnja 2022., <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=5736>; "Izvješće o provedenom savjetovanju – Pravilnik o stručnim arhivskim zvanjima i drugim zvanjima u arhivskoj struci te uvjetima i načinu njihova stjecanja," *e-Savjetovanja*, pristupljeno 14. lipnja 2022., <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=10702>; "Izvješće o provedenom savjetovanju – Pravilnik o uvjetima smještaja, opreme, zaštite i obrade arhivskoga gradiva te broju i strukturi stručnog osoblja arhiva," *e-Savjetovanja*, pristupljeno 14. lipnja 2022., <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=11657>; "Izvješće o provedenom savjetovanju – Pravilnik o korištenju javnog arhivskog gradiva," *e-Savjetovanja*, pristupljeno 14. lipnja 2022., <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=11655>; "Izvješće o provedenom savjetovanju – Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o arhivskom gradivu i arhivima, s nacrtom konačnog prijedloga zakona," *e-Savjetovanja*, pristupljeno 14. lipnja 2022., <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=11707>; "Izvješće o provedenom savjetovanju – Nacrt prijedloga Nacionalnog plana razvoja arhivske djelatnosti," *e-Savjetovanja*, pristupljeno 14. lipnja 2022., <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=11809>; "Izvješće o provedenom savjetovanju – Savjetovanje o Pravilniku o upravljanju dokumentarnim gradivom izvan arhiva," *e-Savjetovanja*, pristupljeno 14. lipnja 2022., <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=14488>.

Tablica 1. Status komentara po pojedinom e-savjetovanju (prema broju i u postotku)

Vrsta i naziv akta	Trajanje e-savjetovanja	Ukupni broj komentara	Broj i status prilivačnosti komentara							
			Br.	%	Djelomično prihvaćeno	Neprihvaćeno	Primljeno na znanje	Neodgovoren		
Zakoni			Br.	%	Br.	%	Br.	%	Br.	%
Zakon o arhivskom gradivu i arhivima	7.4. – 8.5. 2017.	198	17	8,6	20	10,1	112	56,6	49	24,7
Zakon o izmjeni Zakona o arhivskom gradivu i arhivima	7.8. – 22.8. 2019.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Pravilnici</i>										
Pravilnik o korištenju arhivskog gradiva	21.7. – 21.8. 2017.	51	0	0	0	0	0	0	0	51
Pravilnik o stručnim arhivskim zvanjima i drugim zvanjima u arhivskoj struci te uvjetima i načinu njihova stjecanja	9.4. – 9.5. 2019.	34	9	26,5	1	2,9	22	64,7	2	5,9
Pravilnik o uvjetima smještaja, opreme, zaštite i obrade arhivskog gradiva te broju i strukturi stručnog osoblja arhiva	2.8. – 17.9. 2019.	17	3	17,6	0	0	14	82,4	0	0
Pravilnik o korištenju javnog arhivskog gradiva	2.8. – 17.9. 2019.	25	4	16	0	0	17	68	4	16
Pravilnik o upravljanju dokumentarnim gradivom izvan arhiva	27.7. – 27.8. 2020.	82	21	25,6	1	1,2	35	42,7	25	30,5
<i>Planski dokument</i>										
Nacionalni plan razvoja arhivske djelatnosti za razdoblje 2020.-2025.	12.8. – 12.9. 2019.	5	3	60	0	0	1	20	1	20
Ukupno		412	57	13,8	22	5,3	201	48,8	81	19,7
									51	12,4

Grafikon 1. Struktura komentara pristiglih na e-savjetovanja o arhivskim propisima prema statusu odgovora (u postotcima)

Ukupni postotak prihvaćenih i djelomično prihvaćenih komentara na e-savjetovanjima o arhivskim propisima nešto je niži u usporedbi s prosječnim postotkom prihvaćenih i djelomično prihvaćenih komentara na savjetovanjima s javnošću na državnoj razini. Gledano prosječno, na svim savjetovanjima koja su provedena od 2017. do 2020. godine u potpunosti ili djelomično je prihvaćeno 24% komentara (*Tablica 2*). Pritom treba napomenuti da su godišnjim izvješćima mjerodavnih ureda Vlade, iz kojih su ti podatci preuzeti, obuhvaćena savjetovanja s javnošću koja su provodila tijela državne uprave te Hrvatska narodna banka i Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga putem portala *e-Savjetovanja* te izvan aplikacije, tj. objavom nacrta propisa na mrežnim stranicama državnih tijela, održavanjem javnih rasprava, okruglih stolova, savjetodavnih sastanaka i slično.⁷ Empirijsko istraživanje Petre Đurman o e-savjetovanjima koja

⁷ *Tablica 2* izrađena je na temelju podataka iz sljedećih izvora: Vlada Republike Hrvatske, Ured za udruge, "Izvješće o provedbi savjetovanja sa zainteresiranim javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata u 2017. godini," *e-Savjetovanja*, pristupljeno 13. lipnja 2022., [https://savjetovanja.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Izvje%C5%A1C4%87e%20o%20provedbi%20savjetovanja%20za%202017%20-%20usvojeno.pdf](https://savjetovanja.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Izvje%C5%A1C4%87e%20o%20provedbi%20savjetovanja%202017%20-%20usvojeno.pdf); Vlada Republike Hrvatske, Ured za udruge, "Izvješće o provedbi savjetovanja sa zainteresiranim javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata u 2018. godini," *e-Savjetovanja*, pristupljeno 13. lipnja 2022., <https://savjetovanja.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Izvje%C5%A1C4%87e%20o%20provedbi%20savjetovanja%20za%202018.pdf>; Vlada Republike Hrvatske, Ured za zakonodavstvo, "Izvješće o provedbi savjetovanja sa zainteresiranim javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata u 2019. godini," *e-Savjetovanja*, pristupljeno 13. lipnja 2022., <https://savjetovanja.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Izvje%C5%A1C4%87e%20o%20savjetovanjima%202019.pdf>; Vlada Republike Hrvatske, Ured za zakonodavstvo,

su provele upravne organizacije u Hrvatskoj u razdoblju od 2016. do 2018. godine dalo je slične rezultate. Pokazalo je da je postotak prihvaćenih komentara na državnoj razini iznosio 23,8% (15,7% prihvaćenih i 8,1% djelomično prihvaćenih).⁸

Tablica 2. Struktura komentara pristiglih na sva savjetovanja s javnošću na državnoj razini u razdoblju od 2017. do 2020. godine (u postotcima)

Godina	Prihvaćeno	Djelomično prihvaćeno	Neprihvaćeno	Primljeno na znanje	Neodgovoren
2017.	20	11	35	29	5
2018.	13	7	31	37	12
2019.	15	6	31	26	22
2020.	15	9	23	48	5
Prosjek 2017.-2020.	15,75	8,25	30	35	11

Analiza strukture komentara pristiglih na e-savjetovanja o arhivskim propisima i drugim aktima prema dvjema skupinama sudionika (stručna arhivska zajednica, ostala zainteresirana javnost) pokazala je podjednaki udio prihvaćenih i djelomično prihvaćenih komentara u ukupnom broju komentara podnesenih od strane pojedine skupine (18,8% komentara stručne arhivske zajednice i 20% komentara ostale zainteresirane javnosti). Postotak neprihvaćenih komentara dvostruko je veći u ukupnom broju komentara koje su podnijeli sudionici iz stručne arhivske zajednice (168 od 292 komentara ili 57,6%, a u skupini sudionika iz ostale zainteresirane javnosti neprihvaćena su 33 od ukupno 120 komentara ili 27,5%). Obrnuta je situacija u pogledu postotka komentara primljenih na znanje i komentara na koje nije odgovoreno (*Tablica 3*).

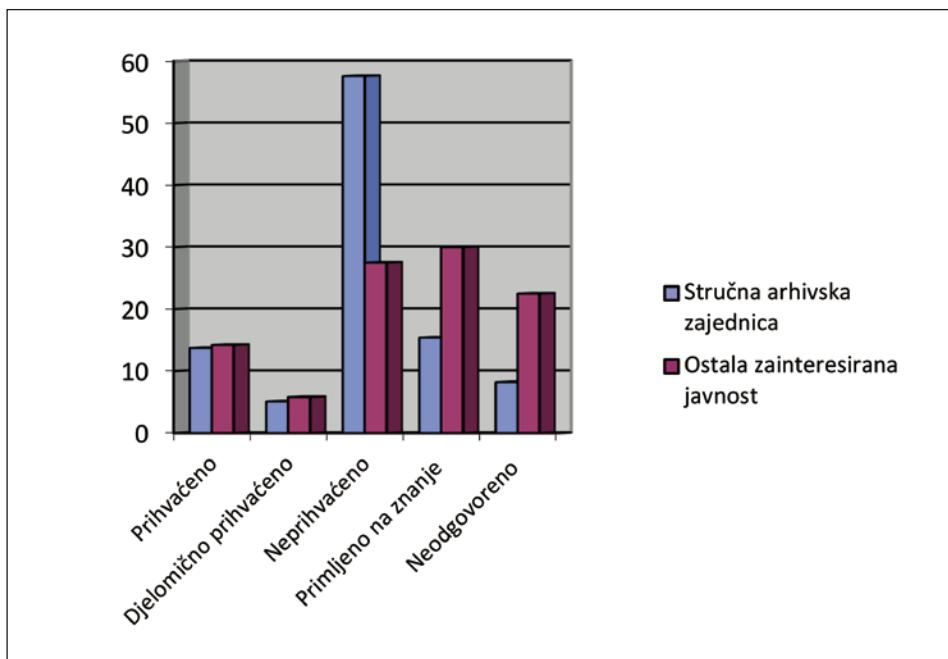
nodavstvo, "Izvješće o provedbi savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata u 2020. godini," *e-Savjetovanja*, pristupljeno 13. lipnja 2022., <https://savjetovanja.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti//Izvje%C5%A1e%C4%87e%20o%20provedbi%20savjetovanja%202020.pdf>.

⁸ Durman, "Savjetovanje s javnošću u pripremi propisa u Hrvatskoj," str. 431.

Tablica 3. Struktura komentara pristiglih na e-savjetovanja o arhivskim propisima i planskim dokumentima prema skupinama sudionika (prema broju i u postotku)

Status komentara	Skupina sudionika			
	Stručna arhivska zajednica		Ostala zainteresirana javnost	
	Broj	Postotak	Broj	Postotak
Prihvaćeno	40	13,7	17	14,2
Djelomično prihvaćeno	15	5,1	7	5,8
Neprihvaćeno	168	57,6	33	27,5
Primljeno na znanje	45	15,4	36	30
Neodgovoren	24	8,2	27	22,5
Ukupno	292	100	120	100

Usporedbu statusa komentara prema skupinama sudionika, tj. udio pojedine kategorije komentara u ukupnom broju komentara podnesenih od strane dviju skupina sudionika pokazuje *Grafikon 2*.

Grafikon 2. Usporedba statusa komentara pristiglih na e-savjetovanja o arhivskim propisima i planskim dokumentima prema skupinama sudionika (u postotku)

Rezultati analize sadržaja pokazali su da se od ukupno 79 prihvaćenih ili djelomično prihvaćenih komentara njih 26 ili 32,9% odnosi na tehničke komentare, a 53 ili 67,1% na stručne komentare. Podjednaka raspodjela prihvaćenih i djelomično prihvaćenih komentara na tehničke i stručne (33% : 67%) prisutna je i gledano na razini svake od dviju skupina sudionika zasebno (*Tablica 4*).

Tablica 4. Struktura prihvaćenih i djelomično prihvaćenih komentara prema skupini sudionika i sadržaju (prema broju i u postotku)

Skupina sudionika	Vrsta komentara				Ukupno	
	Tehnički		Stručni			
	Broj	Postotak	Broj	Postotak	Broj	Postotak
Stručna arhivska zajednica	18	32,7	37	67,3	55	69,6
Ostala zainteresirana javnost	8	33,3	16	66,7	24	30,4
Ukupno	26	32,9	53	67,1	79	100

U kategoriju tehničkih komentara uvršteni su komentari u vezi s gramatičkim i slovnim pogreškama, nomotehnikom (npr. označavanje podstavaka u člancima), preformuliranjem pojedinih rečenica u stavcima odnosno člancima, preformuliranjem naslova cjelina, ujednačenim korištenjem pojedinih pojmoveva u cijelom tekstu propisa (npr. popis s rokovima čuvanja – popis s rokovima čuvanja gradiva – popis s rokovima čuvanja dokumentacije; dokumentacija – dokumentarno gradivo; pristupnik – kandidat za polaganje stručnoga ispita), odnosno usklajivanjem pojmoveva koji se koriste u arhivskom zakonu i pripadajućim provedbenim propisima (pravilnicima). U tu kategoriju uvršteno je i nekoliko komentara u vezi s korekcijom podataka o teritorijalnoj nadležnosti, količinama arhivskoga gradiva i kapacitetu spremišnih prostora pojedinih državnih arhiva pristiglih na e-savjetovanje o prijedlogu Nacionalnoga plana razvoja arhivske djelatnosti za razdoblje 2020.-2025.

U kategoriju stručnih komentara uvršteni su komentari u vezi s izmjenama i dopunama predloženih ili dodavanjem novih odredbi kojima se utječe na organizaciju i upravljanje, odnosno obavljanje pojedinih zadaća u sklopu arhivske službe (npr. formiranje upravnih vijeća u državnim arhivima; kriteriji za imenovanje članova Hrvatskoga arhivskoga vijeća; propisivanje obveze donošenja poslovnika o radu pojedinih stručnih povjerenstava Hrvatskoga arhivskoga vijeća; konkretnije definiranje razlike između pismohrane i arhiva u sastavu; osiguravanje prostora i opreme za rad arhiva; postupanje s javnim gradivom u privatnom posjedu; obveze proizvođača i distributera audiovizualnih djela prema mjerodavnim državnim arhivima; dostupnost i uvjeti korištenja gradiva; konkretni prijedlozi odredbi o mjerama fizičko-tehničke zaštite gradiva izvan arhiva; utvrđivanje

programa stručnih ispita i potrebnih kvalifikacija ispitiča; utvrđivanje uvjeta za polaganje stručnih ispita).

4. Zaključak

Rezultati istraživanja pokazali su da je od ukupno 412 komentara pristigli na e-savjetovanja o osam arhivskih propisa i planskih dokumenata Ministarstvo kulture i medija, kao mjerodavno tijelo državne uprave, u potpunosti ili djelomično prihvatiло njih 79 ili 19,1%. Taj postotak nešto je niži u odnosu na prosječni postotak prihvaćenih i djelomično prihvaćenih komentara na savjetovanjima s javnošću na državnoj razini (24%). Analiza strukture komentara prema dvjema skupinama sudionika (stručna arhivska zajednica, ostala zainteresirana javnost) pokazala je podjednaki udio prihvaćenih i djelomično prihvaćenih komentara u ukupnom broju komentara podnesenih od strane pojedine skupine (18,8% komentara stručne arhivske zajednice i 20% komentara ostale zainteresirane javnosti). Prihvaćeni i djelomično prihvaćeni komentari analizirani su i sadržajno te pritom razvrstani u dvije osnovne kategorije: tehnički i stručni komentari. Pokazalo se je da je udio neprihvaćenih komentara vrlo visok (201 komentar ili 48,8%). Unatoč tomu, kao svojevrsni poticaj za uključivanje u postupke e-savjetovanja treba istaknuti podatak da se dvije trećine prihvaćenih komentara odnose na stručne komentare. Iako skroman kada ga se izrazi prema broju ili u postotku (53 komentara ili 13% od ukupno 412 zaprimljenih komentara), taj podatak ipak odražava vrijedan doprinos sudionika e-savjetovanja u oblikovanju normativne infrastrukture arhivske službe, odnosno uvažavanje njihove kompetentnosti od strane zakonodavca.

POPIS IZVORA

Službena glasila i tisak

Narodne novine (Zagreb), 2022.

Literatura

Bukvić, Nenad. "E-savjetovanja o propisima i planskim dokumentima o javnoj arhivskoj službi u Hrvatskoj: analiza sudionika." *Arhivski vjesnik* 64 (2021): str. 13-38.

Durman, Petra. "Društvena okolina upravnih organizacija – analiza sudionika e-savjetovanja u Hrvatskoj." *Hrvatska i komparativna javna uprava* 21, br. 1 (2021): str. 59-87.

Durman, Petra. "Savjetovanje s javnošću u pripremi propisa u Hrvatskoj." *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu* 70, br. 2-3 (2020): str. 407-444.

“Izvješće o provedenom savjetovanju – Nacrt prijedloga Nacionalnog plana razvoja arhivske djelatnosti.” *e-Savjetovanja*. Pristupljeno 14. lipnja 2022. <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=11809>.

“Izvješće o provedenom savjetovanju – Nacrt prijedloga Zakona o arhivskom gradivu i arhivima.” *e-Savjetovanja*. Pristupljeno 14. lipnja 2022. <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=5123>.

“Izvješće o provedenom savjetovanju – Pravilnik o korištenju javnog arhivskog gradiva.” *e-Savjetovanja*. Pristupljeno 14. lipnja 2022. <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=11655>.

“Izvješće o provedenom savjetovanju – Pravilnik o stručnim arhivskim zvanjima i drugim zvanjima u arhivskoj struci te uvjetima i načinu njihova stjecanja.” *e-Savjetovanja*. Pristupljeno 14. lipnja 2022. <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=10702>.

“Izvješće o provedenom savjetovanju – Pravilnik o uvjetima smještaja, opreme, zaštite i obrade arhivskoga gradiva te broju i strukturi stručnog osoblja arhiva.” *e-Savjetovanja*. Pristupljeno 14. lipnja 2022. <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=11657>.

“Izvješće o provedenom savjetovanju – Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o arhivskom gradivu i arhivima, s nacrtom konačnog prijedloga zakona.” *e-Savjetovanja*. Pristupljeno 14. lipnja 2022. <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=11707>.

“Izvješće o provedenom savjetovanju – Savjetovanje o Pravilniku o korištenju arhivskoga gradiva.” *e-Savjetovanja*. Pristupljeno 14. lipnja 2022. <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=5736>.

“Izvješće o provedenom savjetovanju – Savjetovanje o Pravilniku o upravljanju dokumentarnim gradivom izvan arhiva.” *e-Savjetovanja*. Pristupljeno 14. lipnja 2022. <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/EconReport?entityId=14488>.

“Javno savjetovanje o Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama Zakona o arhivskom gradivu i arhivima, s nacrtom konačnog prijedloga zakona.” *e-Savjetovanja*. Pristupljeno 30. kolovoza 2022. <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/Main-Screen?entityId=21597>.

“Javno savjetovanje o Pravilniku o evidencijama u arhivima.” *e-Savjetovanja*. Pristupljeno 30. kolovoza 2022. <https://esavjetovanja.gov.hr/ECon/Main-Screen?entityId=21066>.

Struić, Gordan. “Uloga knjižnica u postupku savjetovanja s javnošću pri donošenju zakona, drugih propisa i akata.” *Knjižničar/Knjizičarka: e-časopis Knjižničarskog društva Rijeka* 12 (2021): str. 31-57.

Šojat-Bikić, Maja, Boris Mašić. "Producija i komunikacija muzealnog znanja: referentni okvir za definiranje zvanja u muzejskoj struci." *Informatica museologica* 50 (2019): str. 29-36.

Vlada Republike Hrvatske, Ured za udruge. "Izvješće o provedbi savjetovanja sa zainteresiranim javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata u 2017. godini." *e-Savjetovanja*. Pristupljeno 13. lipnja 2022. [https://savjetovanja.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti//Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provedbi%20savjetovanja%20za%202017.pdf](https://savjetovanja.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti//Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provedbi%20savjetovanja%202017%20-%20usvojeno.pdf).

Vlada Republike Hrvatske, Ured za udruge. "Izvješće o provedbi savjetovanja sa zainteresiranim javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata u 2018. godini." *e-Savjetovanja*. Pristupljeno 13. lipnja 2022. <https://savjetovanja.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti//Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provedbi%20savjetovanja%20za%202018.pdf>.

Vlada Republike Hrvatske, Ured za zakonodavstvo. "Izvješće o provedbi savjetovanja sa zainteresiranim javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata u 2019. godini." *e-Savjetovanja*. Pristupljeno 13. lipnja 2022. <https://savjetovanja.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti//Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20savjetovanjima%202019.pdf>.

Vlada Republike Hrvatske, Ured za zakonodavstvo. "Izvješće o provedbi savjetovanja sa zainteresiranim javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata u 2020. godini." *e-Savjetovanja*. Pristupljeno 13. lipnja 2022. <https://savjetovanja.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti//Izvje%C5%A1%C4%87e%20o%20provedbi%20savjetovanja%202020.pdf>.

Summary

E-COUNSELLING WITH THE PUBLIC ON REGULATIONS AND PLANNING DOCUMENTS ON PUBLIC ARCHIVAL SERVICE IN CROATIA: THE ANALYSIS OF COMMENTS

The *Bulletin d' archives* from 2021 published the results of a survey on participants in public consultations (e-counsellings) on regulations and planning documents on public archival service in Croatia. The subject was suited for a complete elaboration, since in the period from 2017 to 2020 the competent Ministry of Culture (renamed in July 2020 into Ministry of Culture and Media) had carried out counsellings via the central internet portal on eight legal acts (two laws, five ordinances and one planning document). Apart from the new ordinance on registers and other official archival documentation that has yet to be regulated, this constitutes a comprehensive normative and planning framework

of the public archival service. *Inter alia*, the results of that research indicated a rather low level of interest of the general public, as well as the professional archival community for the normative infrastructure of the public archival service. The lower turnout was put into context of influences of the e-counsellings that had so far taken place, regarding the formation of the final proposals of legal acts in terms of the level of acceptance of the sent suggestions (comments). Analysis of this segment, i.e. the status with which the comments were marked after the e-counsellings (accepted, partially accepted, not accepted, duly noted, unanswered) are presented in this paper. This seeks to encourage scientific interest in further research on this topic, especially within the ALM community (archives, libraries, museums). The results of the research show that the Ministry of Culture and Media, as the competent state administration institution, fully or partially accepted 79 or 19.1 % of the total of 412 sent comments. This percentage is slightly lower than the average percentage of accepted and partially accepted comments on e-counsellings at the state level (24 %). Analysis of the structure of comments by two groups of participants (professional archival community, general public) showed an equal share of accepted and partially accepted comments in the total number of comments submitted by each group (18.8 % of comments of the professional archival community and 20 % of comments of the general public). Accepted and partially accepted comments were also analysed according to their content and classified into two basic categories: technical and professional comments. The share of unaccepted comments turned out to be very high (201 comments or 48.8 %). Nevertheless, as a kind of incentive for participation on future e-counsellings, it should be noted that two thirds of the accepted comments are related to professional comments. Although modest in terms of number or percentage (53 comments or 13 % of the total of 412 comments sent to the analysed e-counsellings), this data still reflects the valuable contribution of participants in shaping the normative infrastructure of the archival service, i.e. respect for their competence by the legislator.

Keywords: *archival legislation; archival regulations; archival service; archives; cultural services; cultural policy; public; counselling with the public; e-counselling; Ministry of Culture and Media*